

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ

การวิจัยครั้งนี้ เป็นการศึกษาปัญหาการปฏิบัติงานของครูศูนย์การเรียนชุมชน จังหวัดหนองคาย ผู้วิจัยได้สรุป อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ ดังนี้

1. วัตถุประสงค์การวิจัย
2. สมมติฐานการวิจัย
3. สรุปผลการวิจัย
4. การอภิปรายผล
5. ข้อเสนอแนะ

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับปัญหาการปฏิบัติงานของครูศูนย์การเรียนชุมชน จังหวัดหนองคาย จำแนกตามเพศ และประสิทธิภาพการปฏิบัติงาน ทั้ง โดยรวมและรายด้าน
2. เพื่อศึกษาปฏิสัมพันธ์ระหว่างเพศและประสิทธิภาพการปฏิบัติงานที่มีต่อปัญหาการปฏิบัติงานของครูศูนย์การเรียนชุมชน จังหวัดหนองคาย
3. เพื่อศึกษาข้อเสนอแนะแนวทางในการแก้ไขปัญหาการปฏิบัติงาน ของครูศูนย์การเรียนชุมชน จังหวัดหนองคาย

สมมติฐานการวิจัย

1. ระดับปัญหาการปฏิบัติงานของครูศูนย์การเรียนชุมชน จังหวัดหนองคาย จำแนกตามเพศ และประสิทธิภาพการปฏิบัติงาน ทั้ง โดยรวมและรายด้าน อยู่ในระดับมาก
2. มีปฏิสัมพันธ์ระหว่างเพศกับประสิทธิภาพการปฏิบัติงานที่มีต่อปัญหาการปฏิบัติงานทั้ง โดยรวมและรายด้าน

วิธีดำเนินการวิจัย

1. ประชากร สำหรับการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ครูศูนย์การเรียนชุมชน จังหวัดหนองคาย ปีการศึกษา 2549 จำนวน 231 คน (ศูนย์การเรียนชุมชนจังหวัดหนองคาย, 2549 : 25)

2. กลุ่มตัวอย่าง สำหรับการวิจัยในครั้งนี้ สุ่มจากประชากร โดยใช้วิธีการสุ่มแบบหลายขั้นตอน (Multi Random Sampling) โดยแบ่งกลุ่มตามอำเภอเอาทุกอำเภอแล้วแบ่งชั้นจําแนก ตามเพศและประชากร โดยกําหนดขนาด กลุ่มตัวอย่างจากตาราง Krejcie & Morgan (บุญชม ศรีสะอาด, 2545 : 43) ได้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 145 คน แล้วทำการสุ่มตัวอย่างตามสัดส่วนด้วยวิธีการจับฉลาก โดยมีขั้นตอน ดังนี้

- 2.1 แบ่งกลุ่มครุศูนย์การเรียนชุมชนตามอำเภอในจังหวัดหนองคาย
- 2.2 กําหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตาราง เกรซีและมอร์แกน
- 2.3 แบ่งชั้นตามเพศและประชากรการปฏิบัติงานแล้วเทียบตามสัดส่วนแล้วสุ่มอย่างง่ายโดยวิธีการจับฉลาก

3. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสอบถามปัญหาการปฏิบัติงานของครุศูนย์การเรียนชุมชน จังหวัดหนองคาย ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น แบ่งเป็น 3 ตอน ได้แก่

ตอนที่ 1 สอบถามสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม ซึ่งมีลักษณะเป็นแบบสำรวจรายการ (Check list) มี 2 รายการ คือ

1. เพศ จําแนกเป็น เพศชาย และเพศหญิง
2. ประเภทการปฏิบัติงาน

ตอนที่ 2 สอบถามความคิดเห็นที่มีต่อระดับปัญหาการปฏิบัติงาน ซึ่งมีลักษณะเป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) โดยใช้ข้อความเชิงนิยาม (Positive Scale) แบ่งเป็น 5 ระดับ ของลิเคิร์ต (Likert Five Rating Scales) (บุญชม ศรีสะอาด, 2545 : 72 - 73) แยกประเด็นคำถาม ครอบคลุมภารกิจการปฏิบัติงานของครุศูนย์การเรียนชุมชน รวม 3 ด้าน ได้แก่

1. ด้านการจัดกระบวนการเรียนรู้
2. ด้านการบริหารจัดการ
3. ด้านการส่งเสริม สนับสนุน

ตอนที่ 3 สอบถามข้อเสนอแนะในการแก้ปัญหาเพื่อพัฒนาประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของครุศูนย์การเรียนชุมชน ซึ่งมีลักษณะเป็นแบบสอบถามปลายเปิด (Open - end questionnaire)

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัย ขอหนังสือขอความร่วมมือจัดเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย จากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม ส่งถึงผู้อำนวยการศูนย์การศึกษา นอกโรงเรียนจังหวัด

หนองคาย เพื่อขอความร่วมมือให้ครูศูนย์การเรียนรู้ชุมชน จังหวัดหนองคาย ที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง ตอบแบบสอบถามเพื่อการวิจัย พร้อมสอชของเปล่าคิดเสดมปีจำนวนถึงผู้วิจัย จำนวน 145 ชุด เพื่อให้ครูศูนย์การเรียนรู้ชุมชนที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง ส่งกลับคืนผู้วิจัย หากยังไม่ได้รับคืน ผู้วิจัยจะประสานโดยตรงกับครูศูนย์การเรียนรู้ชุมชนที่เป็นกลุ่มตัวอย่างเพื่อขอรับแบบสอบถามเพื่อการวิจัยกลับคืน ด้วยตนเอง ได้เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยกลับคืน จำนวน 145 ชุด เป็นเครื่องมือที่สมบูรณ์เหมาะสมนำไปใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลได้ทั้งหมด คิดเป็นร้อยละ 100

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัย นำแบบสอบถามที่ได้รับคืน มาตรวจสอบความสมบูรณ์ แล้ววิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมวิเคราะห์ข้อมูลสำเร็จรูป ดังนี้

แบบสอบถามตอนที่ 1 สอบถามสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม เกี่ยวกับเพศ อายุ และประสบการณ์การปฏิบัติงานของผู้ตอบแบบสอบถาม แล้วนำข้อมูลที่ได้นั้นแจกแจงหาค่าร้อยละ (Percentage) นำเสนอในรูปแบบตารางประกอบคำบรรยาย

แบบสอบถามตอนที่ 2 สอบถามความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถาม ที่มีต่อปัญหาการปฏิบัติงานของครูศูนย์การเรียนรู้ชุมชน จังหวัดหนองคาย นำข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถาม มาตราส่วนประมาณค่า มาวิเคราะห์ ตามลำดับ ดังนี้ คือ

1. หาค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ทั้งโดยรวมและรายด้าน นำเสนอในรูปแบบตารางประกอบคำบรรยาย ซึ่งกำหนดเกณฑ์ความหมายของค่าเฉลี่ย ดังนี้

ค่าเฉลี่ย	ระดับปัญหาการปฏิบัติงาน
4.51 - 5.00	มากที่สุด
3.51 - 4.50	มาก
2.51 - 3.50	ปานกลาง
1.51 - 2.50	น้อย
1.00 - 1.50	น้อยที่สุด

2. วิเคราะห์ความแปรปรวน (Analysis of Variance) โดยใช้การทดสอบค่า F- test (Two - Way ANOVA) เพื่อหาปฏิสัมพันธ์ระหว่างเพศและประสบการณ์ต่อระดับปัญหาการปฏิบัติงานของครูศูนย์การเรียนรู้ชุมชน จังหวัดหนองคาย ทั้งโดยรวมและรายด้าน

แบบสอบถามตอนที่ 3 สอบถามข้อเสนอแนะในการแก้ปัญหาและพัฒนาประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของครูศูนย์การเรียนชุมชน จังหวัดหนองคาย นำข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามปลายเปิดมาแจกแจงความถี่ จัดกลุ่มความสำคัญ แล้วหาค่าร้อยละ (Percentage) และนำเสนอในรูปแบบความเรียง

สรุปผลการวิจัย

การศึกษาปัญหาการปฏิบัติงานของครูศูนย์การเรียนชุมชน จังหวัดหนองคาย สรุปผลได้ดังนี้

1. วิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ผู้ตอบแบบสอบถามทั้งหมดจำนวน 145 คน ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง จำนวน 78 คน คิดเป็นร้อยละ 53.79 และเพศชาย จำนวน 67 คน คิดเป็นร้อยละ 46.21 มีประสบการณ์การปฏิบัติงานต่ำกว่า 3 ปี จำนวน 85 คน คิดเป็นร้อยละ 57.25 และมีประสบการณ์การปฏิบัติงาน ตั้งแต่ 3 ปี ขึ้นไป จำนวน 60 คน คิดเป็นร้อยละ 42.75

2. ปัญหาการปฏิบัติงานของครูศูนย์การเรียนชุมชน จังหวัดหนองคาย สรุปได้ดังนี้

2.1. พิจารณาโดยรวมและรายด้านทุกด้าน จำแนกตามเพศ

เมื่อพิจารณาโดยรวม ปัญหาการปฏิบัติงานโดยรวมของครูศูนย์การเรียนชุมชน จังหวัดหนองคาย มีระดับปัญหาอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า อยู่ในระดับมากทั้งหมดเรียงลำดับจากสูงไปหาค่าได้ดังนี้ ด้านการส่งเสริมสนับสนุน ด้านการจัดกระบวนการเรียนรู้ และด้านการบริหารจัดการเป็นลำดับสุดท้าย พิจารณารายด้านตามเพศพบว่า เพศชาย มีระดับปัญหาการปฏิบัติงานโดยรวมทั้งหมดอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้านพบว่าอยู่ในระดับมากทุกด้านเรียงลำดับจากสูงไปหาค่าได้ดังนี้ ด้านการจัดกระบวนการเรียนรู้ ด้านการบริหารจัดการ และด้านการส่งเสริมสนับสนุน เป็นลำดับสุดท้าย และเพศหญิง มีระดับปัญหาในการปฏิบัติงานโดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้าน เรียงลำดับจากสูงไปหาค่าได้ดังนี้ ด้านการจัดกระบวนการเรียนรู้ ด้านการส่งเสริมสนับสนุน และด้านการบริหารจัดการเป็นลำดับสุดท้าย

เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า

ด้านการจัดกระบวนการเรียนรู้ พบว่า มีระดับปัญหาอยู่ในระดับมากทุกข้อเรียงลำดับจากสูงไปหาค่า 3 ข้อแรกดังนี้ การจัดการสอนด้วยวิธีทำโครงการ , การจัดการสอนด้วยวิธีการพบกลุ่ม และครูและผู้เรียนร่วมกันวางแผนการจัดการเรียนรู้ให้มีคุณภาพตามลำดับ

เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อจำแนกตามเพศ พบว่า เพศชาย มีระดับปัญหาในการปฏิบัติงานรายข้ออยู่ในระดับมากทุกข้อ เรียงลำดับจากสูงไปหาค่า 3 ข้อแรกดังนี้ การจัดทำเกณฑ์การวัดผล ประเมินผลที่หลากหลายสอดคล้องกับหลักสูตรสถานศึกษา , การจัดการสอนด้วยวิธีทำโครงการ และ การจัดทำหลักสูตรให้สอดคล้องกับศิลาวัฒนธรรม ภูมิปัญญาท้องถิ่น ตามลำดับ เพศหญิง มีระดับปัญหาการปฏิบัติรายข้ออยู่ในระดับมากทุกข้อ เรียงลำดับจากสูงไปหาค่า 3 ข้อแรกดังนี้ การจัดการสอนด้วยวิธีทำโครงการ , การจัดการสอนด้วยวิธีการพบกลุ่ม และครูและนักเรียนร่วมกันวางแผนการจัดการเรียนรู้ให้มีคุณภาพ ตามลำดับ

ด้านการบริหารจัดการ พบว่า มีระดับปัญหาในการปฏิบัติงานอยู่ในระดับมากทุกข้อ เรียงลำดับจากสูงไปหาค่า 3 ข้อแรกดังนี้ การประสานงานกับบุคคลและหน่วยงานต่าง ๆ ทั้งภาครัฐและเอกชนเพื่อเป็นเครือข่ายการเรียนรู้งานการศึกษานอกโรงเรียน , การจัดทำแผนงานและโครงการเพื่อเสนอเข้าแผนพัฒนาตำบล และแผนพัฒนาศูนย์การเรียนรู้ชุมชน และการจัดทำข้อมูลชุมชน และการดำเนินงานธุรการต่างๆ ในศูนย์การเรียนรู้ชุมชน ตามลำดับ เมื่อพิจารณาตามเพศ พบว่า เพศชาย มีระดับปัญหาในการปฏิบัติงานรายข้ออยู่ในระดับมากทุกข้อ เรียงลำดับจากสูงไปหาค่า 3 ข้อแรกดังนี้ การประสานงานกับบุคคลภายนอก และหน่วยงานต่างๆ ทั้งภาครัฐและเอกชนเพื่อเป็นเครือข่ายการเรียนรู้งานการศึกษานอกโรงเรียน, การดำเนินงานธุรการต่างๆ ในศูนย์การเรียนรู้ชุมชนและการให้บริการวัสดุ อุปกรณ์และสื่อต่างๆ ที่เกี่ยวข้องการเรียนรู้ในศูนย์การเรียนรู้ชุมชน ตามลำดับ เพศหญิง มีระดับปัญหาการปฏิบัติงานรายข้ออยู่ในระดับมาก 11 ข้อ และระดับปานกลาง 1 ข้อ เรียงลำดับจากสูงไปหาค่า 3 ข้อแรกดังนี้ การจัดทำแผนงานและโครงการเพื่อเสนอเข้าแผนพัฒนาตำบล และครูศูนย์การเรียนรู้ชุมชน, การประสานงานกับบุคคลและหน่วยงานต่างๆ ทั้งภาครัฐและเอกชนเพื่อเป็นเครือข่ายของงานการเรียนรู้งานการศึกษานอกโรงเรียน และการจัดทำข้อมูลชุมชนและจัดเก็บอย่างเป็นระบบพร้อมที่จะให้บริการ ตามลำดับ

ด้านการส่งเสริมและสนับสนุน พบว่า มีระดับปัญหาในการปฏิบัติงานอยู่ในระดับมากทุกข้อ เรียงลำดับจากสูงไปหาค่า 3 ข้อแรกดังนี้ การจัดทำแผนและบริหารทะเบียนต่างๆ , การแนะนำช่วยเหลือให้นักศึกษาให้เข้าใจตนเองสามารถตัดสินใจด้วยตนเองและดำเนินชีวิตให้เหมาะสมกับสภาพแวดล้อมได้ และความพร้อมในการบริการประชาชนอย่างทันที่หวังที่ตามลำดับ เมื่อพิจารณาตามเพศ พบว่า เพศชาย มีระดับปัญหาในการปฏิบัติงานรายข้ออยู่ในระดับมาก 10 ข้อ ระดับปานกลาง 1 ข้อ เรียงลำดับจากสูงไปหาค่า 3 ข้อแรกดังนี้ การจัดทำแผนและบริหารทะเบียนต่างๆ , การแนะนำช่วยเหลือให้นักศึกษาให้เข้าใจตนเองสามารถตัดสินใจด้วยตนเอง และดำเนินชีวิตให้เหมาะสมกับสภาพแวดล้อมได้ และความพร้อมใน

การบริการประชาชนอย่างเห็นท่วงที ตามลำดับ เพศหญิง มีระดับปัญหาในการปฏิบัติงาน รายชื่ออยู่ในระดับมากทุกข้อ เรียงลำดับจากสูงไปหาต่ำ 3 ข้อแรกดังนี้ การค่นเงินการรับ สมัครนักศึกษาใหม่, การจัดทำและบริหารทะเบียนต่างๆ และการประชาสัมพันธ์ให้ประชาชน นักศึกษา องค์กรท้องถิ่น และหน่วยงานเครือข่าย ทราบถึงนโยบาย ตามลำดับ

2.2 พิจารณาโดยรวมและรายด้านจำแนกตามประเภทการถ

เมื่อพิจารณาโดยรวม ปัญหาการปฏิบัติงาน โดยรวมทุกด้านของครูศูนย์การ เรียนชุมชนจังหวัดหนองคาย มีระดับปัญหาอยู่ในระดับมากเมื่อพิจารณารายด้านพบว่า อยู่ใน ระดับมากทุกด้านเรียงลำดับจากสูงไปหาต่ำได้ดังนี้ ด้านการจัดกระบวนการเรียนรู้, ด้านการ บริหารจัดการ และด้านการส่งเสริมสนับสนุน ตามลำดับ และพิจารณาจำแนกตาม ประเภทการถการปฏิบัติงาน พบว่า ประสิทธิภาพการปฏิบัติงานต่ำกว่า 3 ปี โดยรวมมีระดับ ปัญหาอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า มีระดับปัญหาอยู่ในระดับมากทุกด้าน เรียงลำดับจากสูงไปหาต่ำได้ดังนี้ ด้านจัดการกระบวนการเรียนรู้, ด้านการส่งเสริมสนับสนุน , และด้านการบริหารจัดการ ตามลำดับ ประสิทธิภาพการปฏิบัติงาน 3 ปีขึ้นไป โดยรวมมี ระดับปัญหาอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า มีระดับปัญหาอยู่ในระดับมากทุก ด้าน เรียงลำดับจากสูงไปหาต่ำได้ดังนี้ ด้านจัดการกระบวนการเรียนรู้, ด้านการบริหารจัดการ และด้านการส่งเสริมสนับสนุน ตามลำดับ

เมื่อพิจารณาเวรยด้าน พบว่า ด้านการจัดการกระบวนการเรียนรู้ พบว่า มีระดับ ปัญหาอยู่ในระดับมากทุกข้อ เรียงลำดับจากสูงไปหาต่ำ 3 ข้อแรกดังนี้ การจัดการสอนด้วยวิธี ทำโครงการ, การจัดการสอนด้วยวิธีการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ต่อเนื่อง และครูและผู้เรียน ร่วมกันวางแผนการจัดการเรียนรู้ให้มีคุณภาพตาม ตามลำดับ ประสิทธิภาพต่ำกว่า 3 ปี มีระดับ ปัญหาอยู่ในมากทุกข้อ เรียงลำดับจากสูงไปหาต่ำ 3 ข้อแรกได้ดังนี้, การจัดการสอนด้วย วิธีการทำโครงการ, การจัดการสอนด้วยวิธีการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ต่อเนื่อง และการจัดทำ หลักสูตรให้สอดคล้องกับศิลปวัฒนธรรม ภูมิปัญญาท้องถิ่นตามลำดับประสิทธิภาพตั้งแต่ 3 ปี ขึ้นไป มีระดับปัญหาอยู่ในระดับมาก 11 ข้อ และระดับปานกลาง 4 ข้อ เรียงลำดับจากสูงไป หาต่ำ 3 ข้อแรกดังนี้ การจัดการสอนด้วยวิธีการทำโครงการ, การจัดการสอนด้วยวิธีการจัด กิจกรรมการเรียนรู้ต่อเนื่อง และการจัดทำเกณฑ์การวัดผลประเมินผลที่หลากหลายสอดคล้อง กับหลักสูตรสถานศึกษา ตามลำดับ

ด้านการบริหารจัดการ พบว่า มีระดับปัญหาอยู่ในระดับมาก 10 ข้อ ปานกลาง 2 ข้อเรียงลำดับจากสูงไปหาต่ำ 3 ข้อแรกดังนี้ การประสานงานกับบุคคลและหน่วยงานต่าง ๆ

ทั้งภาครัฐและเอกชนเพื่อเป็นเครื่องช่วยการเรียนรู้งานการศึกษานอกโรงเรียน การจัดทำข้อมูล
ชุมชน และจัดเก็บข้อมูลเป็นระบบพร้อมที่จะให้บริการและการให้บริการวัสดุ อุปกรณ์ และ
สื่อต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับการเรียนรู้ในศูนย์การเรียนชุมชน ตามลำดับ เมื่อพิจารณาตาม
ประเภทการดำเนินการปฏิบัติงาน พบว่า ประเภทการดำเนินงานต่ำกว่า 3 ปี มีระดับปัญหาอยู่ในระดับมาก
11 ข้อ ปานกลาง 1 ข้อเรียงลำดับจากสูงไปหาลำดับ 3 ข้อแรกดังนี้ การจัดทำแผนงานและ
โครงการเพื่อเสนอเข้าแผนพัฒนาตำบลและศูนย์การเรียนชุมชน , การประสานงานกับบุคคล
และหน่วยงานต่างๆ ทั้งภาครัฐและเอกชนเพื่อเป็นเครื่องช่วยการเรียนรู้งานการศึกษานอก
โรงเรียน ตามลำดับ ประเภทการดำเนินงานตั้งแต่ 3 ปีขึ้นไป มีระดับปัญหาอยู่ในระดับมาก 9 ข้อ
ปานกลาง 3 ข้อเรียงลำดับจากสูงไปหาลำดับ 3 ข้อแรกดังนี้ การประสานงานกับบุคคลและ
หน่วยงานต่างๆ ทั้งภาครัฐและเอกชนเพื่อเป็นเครื่องช่วยงานการศึกษานอกโรงเรียน,
การให้บริการวัสดุ อุปกรณ์ และสื่อต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับการเรียนรู้ในศูนย์การเรียนชุมชน
และดำเนินงานธุรกรรมต่างๆ ในศูนย์การเรียนชุมชน ตามลำดับ

ด้านการส่งเสริมสนับสนุน พบว่า มีระดับปัญหาอยู่ในระดับมาก 10 ข้อ
ปานกลาง 1 ข้อ เรียงลำดับจากสูงไปหาลำดับ 3 ข้อแรกดังนี้ การจัดและทำบริหารทะเบียนต่างๆ ,
การแนะนำช่วยเหลือให้นักศึกษาให้เข้าใจตนเองสามารถตัดสินใจด้วยตนเองและดำเนินชีวิตให้
เหมาะสมกับสภาพแวดล้อมได้ และความพร้อมในการบริการประชาชนอย่างทันท่วงที

เมื่อพิจารณาตามประเภทการดำเนินการปฏิบัติงาน พบว่า ประเภทการดำเนินงานต่ำกว่า 3
ปี มีระดับปัญหาอยู่ในระดับมากทุกข้อเรียงลำดับจากสูงไปหาลำดับ 3 ข้อแรกได้ดังนี้ การจัดและ
บริหารทะเบียนต่างๆ , ความพร้อมในการบริการประชาชนอย่างทันท่วงที และแนะนำ
ช่วยเหลือให้นักศึกษาให้เข้าใจตนเองสามารถตัดสินใจด้วยตนเองและดำเนินชีวิตให้เหมาะสมกับ
สภาพแวดล้อมได้ ตามลำดับ ประเภทการดำเนินงานตั้งแต่ 3 ปีขึ้นไป มีระดับปัญหาอยู่ในระดับมาก 8
ข้อ ปานกลาง 3 ข้อเรียงลำดับจากสูงไปหาลำดับดังนี้ การบริหารทะเบียนต่างๆ , การแนะนำ
ช่วยเหลือให้นักศึกษาให้เข้าใจตนเองสามารถตัดสินใจด้วยตนเองและดำเนินชีวิตให้เหมาะสม
กับสภาพแวดล้อมได้ และการจัดทำบัญชีต่างๆ ของศูนย์การเรียนชุมชนให้มีประสิทธิภาพ
ตามลำดับ

3. ปฏิสัมพันธ์ระหว่างเพศและประเภทการปฏิบัติงาน ที่มีต่อระดับปัญหาการ
ปฏิบัติงานของครูศูนย์การเรียนชุมชนจังหวัดหนองคาย โดยภาพรวมและรายด้าน

มีปฏิสัมพันธ์ระหว่างเพศและประเภทการปฏิบัติงานต่อปัญหาการ
ปฏิบัติงานของครูศูนย์การเรียนชุมชนจังหวัดหนองคาย อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05
ทั้งโดยรวมและรายด้านทุกด้าน

4. ผลการศึกษานโยบายและข้อเสนอแนะในการแก้ไขปัญหาคาราปฏิบัติงานของครูศูนย์การเรียนชุมชนจังหวัดหนองคาย พบว่า

4.1. ด้านการจัดกระบวนการเรียนรู้ พบว่า นักเรียนไม่มีเวลามาพบกลุ่ม ควรจัดหาสื่อในการเรียนการสอนที่เพิ่มมากขึ้น ควรมีการปรับปรุงพัฒนาอาคารสถานที่ศูนย์การเรียนชุมชนให้มีความเหมาะสมเพื่อสะดวกต่อการไปใช้บริการและเอื้อต่อการเรียนรู้ของชุมชน ควรมีการร่วมกันจัดกิจกรรมกับชุมชนอย่างสม่ำเสมอ

4.2. ด้านการบริหารจัดการ พบว่า จำนวนนักศึกษาต่อครูมีมากเกินไป ควรมีการเพิ่มค่าตอบแทนครูศูนย์การเรียนชุมชน และควรมีการประชาสัมพันธ์ ประสานงานกับหน่วยงาน องค์กรชุมชนให้มากยิ่งขึ้นกว่าเดิม

4.3. ด้านการส่งเสริมสนับสนุน พบว่า ควรเพิ่มสวัสดิการครูศูนย์การเรียนชุมชน ควรมีการบรรจุครูศูนย์การเรียนชุมชนที่ปฏิบัติหน้าที่เกิน 5 ปี และควรสนับสนุนงบประมาณในการจัดหาสื่อไว้บริการในศูนย์การเรียนชุมชน

การอภิปรายผล

จากผลการศึกษาระดับปัญหาคาราปฏิบัติงานของครูศูนย์การเรียนชุมชน จังหวัดหนองคาย พบว่ามีประเด็นที่น่าสนใจควรนำมาอภิปรายผล ดังนี้

1. ระดับที่ปัญหาการปฏิบัติงานของครูศูนย์การเรียนชุมชน จังหวัดหนองคาย โดยรวมทุกด้าน อยู่ในระดับมากเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า ความไม่พร้อมไม่เข้าใจแก่นแท้ในบทบาทหน้าที่ตามปรัชญาการจัดการศึกษานอกโรงเรียนซึ่งผู้ที่จะมาปฏิบัติหน้าที่ครูศูนย์การเรียนชุมชนจะต้องผ่านการฝึกอบรมตามหลักสูตรการจัดการศึกษานอกโรงเรียนสายสามัญ ความไม่มั่นคงในหน้าที่ครูศูนย์การเรียนชุมชน โดยที่ได้รับความตอบแทนหมางรายเดือนและ การทำสัญญาจ้างอยู่ในระยะสั้น ครั้งละไม่เกิน 6 เดือน ได้รับความตอบแทนไม่สม่ำเสมอจึงเป็นผลให้ครูศูนย์การเรียนชุมชนอยู่ได้ไม่นานเมื่อมีงานอื่นที่ดีกว่าก็จะลาออกไป ภารกิจหน้าที่รับผิดชอบมากเกินไปต่อจำนวนนักศึกษาในทุกระดับ ประถม ม.ต้น ม.ปลาย รวมกันไม่น้อยกว่า 80 คน ซึ่งจะต้องไปรับสมัครนักเรียนเอง ถ้าไม่ครบ 80 คน ก็จะได้รับค่าตอบแทนเป็นรายหัว ค่าตอบแทนได้น้อยกว่าวุฒิปริญญาตรี พื้นที่รับผิดชอบครอบคลุมทั้งระดับตำบล จึงทำให้มีค่าใช้จ่ายมาก ไม่ผ่านการฝึกอบรมการใช้หลักสูตรการจัดการศึกษานอกโรงเรียนสายสามัญก่อนการมาปฏิบัติหน้าที่ครูศูนย์การเรียนชุมชน ทำให้ไม่มั่นใจในการทำหน้าที่ ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ ประไพ อุดมทัศน์ย์ (2530 : บทความย่อ) ที่พบว่าครูผสมมีดีส่วนตัวของครูที่สัมพันธ์กับการปฏิบัติงาน ได้แก่

ประสบการณ์การทำงานโดยประสบการณ์การทำงานทำให้เกิดความรู้ ความเข้าใจในการปฏิบัติงาน ทรงเดช โคตรสิน (2533 : บทคัดย่อ) ที่พบว่า บุคลากรศูนย์การศึกษาออกโรงเรียน จังหวัดมีความต้องการในการปฏิบัติงานทั้งหมดด้านอยู่ในระดับมาก อินทราณี สุขสมบูรณ์ (2538 : บทคัดย่อ) ที่พบว่า ปัญหาในการบริหารงานในด้านบุคลากร ส่วนใหญ่จะเป็นปัญหาด้านบุคลากรประจำไม่เพียงพอ รองลงไปได้แก่ ปัญหาขาดความรู้ ความเข้าใจ ลักษณะและขาดบุคลากรที่มีความสามารถ พจน์ วาศิรตันนะ (2538 : บทคัดย่อ) ที่พบว่า ปัญหาของฝ่ายหน่วยจัดการศึกษานอกโรงเรียนเป็นฝ่ายที่มีปัญหามากที่สุด ศิริเทพ บุญฤทธิ์ (2538 : 89) ที่พบว่า ปัญหาในการดำเนินงานการศึกษานอกโรงเรียนของหัวหน้าศูนย์บริการการศึกษานอกโรงเรียน อำเภอโมเขตกาลองที่มีปัญหาระดับมาก ธรรมรส โชติบุญชร (2536 : บทคัดย่อ) ที่พบว่า ความคิดของผู้บริหารการศึกษาและเจ้าหน้าที่เกี่ยวกับองค์กรของศูนย์บริการการศึกษานอกโรงเรียนอำเภอ สภาพปัจจุบันอยู่ในระดับปานกลางและสภาพที่พึงประสงค์อยู่ในระดับมาก และจิตภา จิตรวิญญาณ (2550 : บทคัดย่อ) พบว่านักเรียนช่วงชั้นที่ 3 และช่วงชั้นที่ 4 ของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาหนองคายเขต 1 มีระดับเจตคติต่อวัฒนธรรมไทยโดยรวมอยู่ในระดับมาก

2. พบปฏิสัมพันธ์ระหว่างเพศและประสาทรณการปฏิบัติงาน ที่มีต่อระดับ

ปัญหาการปฏิบัติงานของครูศูนย์การเรียนชุมชนจังหวัดหนองคาย โฉยรวมและรายด้านทุกด้าน เถ็นไปตามสมมติฐานการวิจัย สอดคล้องกับ ชลธิชา โคตรชมพู (2545 : บทคัดย่อ) ที่พบว่า มีปฏิสัมพันธ์ระหว่างสถานภาพและประสาทรณของผู้ปฏิบัติงานอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ส่งผลต่อปัญหาโดยภาพรวมในการปฏิบัติงาน คำไพ บุญขิ่ง (2550 : บทคัดย่อ) ที่พบว่า มีปฏิสัมพันธ์ระหว่างขนาดโรงเรียน และตำแหน่งต่อการใช้หลักสูตรสถานศึกษาของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาหนองคาย เขต 1 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ทั้งโดยรวมทุกด้านและรายด้าน จำนวน 3 ด้าน ได้แก่ ด้านการจัดการเรียนการสอน ด้านการพัฒนาสื่อการเรียนรู้อะและด้านการวัดผลประเมินผล และจิตภา จิตรวิญญาณ (2550 : บทคัดย่อ) ที่พบว่า มีปฏิสัมพันธ์ระหว่างเพศและขนาดโรงเรียนต่อระดับเจตคติต่อวัฒนธรรมไทยของนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 และช่วงชั้นที่ 4 ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาหนองคายเขต 1 ทั้งโดยรวมและรายด้านจำนวน 4 ด้าน ได้แก่ ด้านดนตรีไทย นาฏศิลป์ สดางไยกรรม และด้านภาษาไทย ผลการวิจัยที่พบเช่นนี้อาจเป็นเพราะ การเข้ามาทำหน้าที่ครูศูนย์การเรียนชุมชนที่มีสถานภาพ คุณลักษณะที่มาจากพื้นฐานความรู้ ความเข้าใจในบทบาทหน้าที่ของครูศูนย์การเรียนชุมชน ไม่แตกต่างกันก่อนมาปฏิบัติงานในหน้าที่ครูศูนย์การเรียนชุมชน กล่าวคือ ไม่ผ่านการฝึกอบรมตามหลักสูตรการศึกษานอกโรงเรียนสายสามัญ

เหมือนกัน ดังนั้น ผู้ที่มีสถานภาพที่แตกต่างกัน ก็จะไม่ส่งผลต่อระดับปัญหา การปฏิบัติงานครู
ศูนย์การเรียนรู้ชุมชนทุกด้าน แต่เมื่อมีประสพการณ์ในการทำงานมากขึ้นผู้ที่มีสถานภาพ
แตกต่างกันก็จะมีระดับปัญหาในการปฏิบัติงานที่แตกต่างกัน กล่าวคือ เพศหญิง จะมีระดับ
ปัญหาการปฏิบัติงานน้อยกว่าเพศชาย อาจจะเป็นเพราะว่าเพศหญิงมีคุณลักษณะพื้นฐานใน
การทำงานที่ดูแลเอาใจใส่ ขยัน อดทน มีความรับผิดชอบในงานที่ร่วมอบหมายมากกว่าเพศ
ชาย (ตั้งตารางที่ 28 หน้า 123) ส่งผลทำให้ความคิดเห็นหรือมุมมองที่มีต่อปัญหาการ
ปฏิบัติงานครูศูนย์การเรียนรู้ชุมชนจังหวัดหนองคาย โดยภาพรวมที่แตกต่างกัน จึงส่งผลให้ทั้ง 2
ปัจจัยดังกล่าวมีอิทธิพลร่วมระหว่างกัน ดังนั้นในการสรรหานุเคราะห์มาทำหน้าที่ครูศูนย์การ
เรียนรู้ชุมชน ผู้มีอำนาจหน้าที่จึงควรตระหนักและให้ความสำคัญถึงสถานภาพของบุคคล ซึ่งจะ
เป็นปัจจัยเกื้อหนุนให้บุคลากรไปสู่ความสำเร็จได้อย่างง่ายยิ่งขึ้น

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำไปใช้ จากผลการวิจัยปัญหาการปฏิบัติงานครูศูนย์การเรียนรู้
ชุมชนจังหวัดหนองคาย ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะดังต่อไปนี้

1.1. ศูนย์การศึกษาออกโรงเรียนจังหวัด ควรส่งเสริมสนับสนุนการบริหารงาน
ของศูนย์บริการการศึกษาออกโรงเรียนอำเภอ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในส่วนที่เกี่ยวข้องการบริหาร
วิชาการควรจัดให้มีคณะทำงานจัดฝึกอบรมให้ความรู้ ให้ความช่วยเหลือ นิเทศ กำกับ ติดตาม
และประเมินผลผลการปฏิบัติงานของศูนย์บริการการศึกษาออกโรงเรียนอำเภอในระบอบอย่าง
ต่อเนื่อง การฝึกอบรมเพื่อเพิ่มพูนความรู้ทักษะและประสบการณ์ของครูศูนย์การเรียนรู้ชุมชน
ในการจัดการเรียนรู้อย่างมืออาชีพและส่งเสริมให้ครูศูนย์การเรียนรู้ชุมชนทำวิจัยอย่างง่าย
เกี่ยวกับศูนย์การเรียนรู้ชุมชน เป็นต้น

1.2. ผู้บริหารศูนย์บริการการศึกษาออกโรงเรียนอำเภอ และครูศูนย์การเรียนรู้
ชุมชน ควรจัดรูปแบบการปฏิบัติงานร่วมกันในเรื่องเกี่ยวข้องกับการบริหารทางวิชาการให้มี
ความรู้ความเข้าใจมากยิ่งขึ้นเพื่อประ โยชน์ต่อการนำไปใช้พัฒนาคุณภาพการศึกษาออก
โรงเรียนให้มีประสิทธิภาพและบังเกิดประ โยชน์ต่อผู้เรียนให้มากที่สุด

1.3 ควรจัดให้มีการวัดผลและประเมินผลที่หลากหลาย โดยเฉพาะหลักสูตร
ท้องถิ่นที่เกี่ยวข้องกับสาระและหมวดวิชาต่างๆ ในหลักสูตรแกนกลาง ตลอดจนการให้ความ
ร่วมมือและร่วมจัดกิจกรรมกับชุมชน โดยเฉพาะการนำวัสดุ อุปกรณ์ และทุนทางสังคมมาใช้ให้
เกิดประ โยชน์กับการจัดการศึกษาออก โรงเรียนในศูนย์การเรียนรู้ชุมชนให้มากที่สุด

ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะเรื่องที่เหมาะสมควรดำเนินการวิจัยต่อไป ดังนี้

1. ควรศึกษาบทบาทของคณะกรรมการสถานศึกษาทั้งระดับอำเภอและศูนย์
การเรียนชุมชนที่มีผลต่อการพัฒนาการศึกษาภาคโรงเรียนในชุมชน
2. ควรมีการวิจัยเชิงปฏิบัติการการพัฒนาศูนย์การเรียนชุมชนให้เห็นศูนย์กลาง
การเรียนรู้อย่างยั่งยืน

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY